

Finansdepartementet
Postboks 8008 - Dep.
0030 OSLO

FINANSDEPARTEMENTET	
15. MAR 2006	
Saksnr.	05, 2951 - 21
Arkivnr.	

Deres ref.
05/2951 SL EMa/HTK

Deres brev
16.01.2006

Vår ref.
FNH: 2006/00056 DR
Spbf: 2003 00111 SLL

Dato
14.03.2006

Høringsuttalelse – politiets adgang til valutaregisteret

Vi viser til Finansdepartementets høringsbrev 16.01.06 vedrørende politiets adgang til valutaregisteret. FNH og Sparebankforeningen avgir med dette felles høringsuttalelse.

Departementet foreslår at valutaregisterloven § 6 endres slik at bestemmelsen ikke legger noen begrensninger på politiets adgang til valutaregisteret. Politiet kan i dag bare innhente opplysninger i forbindelse med iverksatt etterforskning. Det forutsettes likevel at søk i registeret må være i tråd med valutaregisterlovens formål, jf loven § 1. Politiet vil derfor bare kunne utføre søk når dette er et ledd i politiets arbeid med å forebygge eller bekjempe kriminalitet.

Departementet foreslår at den utvidede adgang til registeret bør gjelde politiet som etat. Det nevnes imidlertid også mindre vidtgående alternativer, som at adgangen begrenses til hvitvaskingsenheten i ØKOKRIM. Som begrunnelse for departementets forslag vises særlig til en evalueringsrapport fra FATF (Financial Action Task Force) som ble fremlagt 10.06.05, der FATF peker på at i hvert fall hvitvaskingsenheten, og muligens også politiet/ØKOKRIM, bør ha elektronisk tilgang til valutaregisteret selv om formell etterforskning ikke er iverksatt.

FNH og Sparebankforeningen har forståelse for departementets ønske om å styrke politiets mulighet til å forebygge og bekjempe kriminalitet og tilfredsstillende de internasjonale anbefalinger som Norge har forpliktet seg til å følge opp. De to foreningene er imidlertid bekymret for konsekvensene av å lette tilgangen til den informasjon som ligger i valuta-registeret. Dette er informasjon som i utgangspunktet er omfattet av bankenes taushetsplikt, selv om den nå ligger i et statlig register.

Vi ser forslaget som ledd i en utvikling der transaksjons- og kontoopplysninger for vanlige mennesker i stadig større grad legges åpne for innsyn fra et stort antall offentlige instanser. Det er i alt ca 11.000 ansatte i politi- og lensmannsetaten. Selv om adgangen til valuta-registeret vil være innsnevret ut fra interne instruksjoner og – forhåpentligvis – tekniske

skranker, vil en lovendring som foreslått gi et betydelig antall ansatte tilgang til meget omfattende personopplysninger.

Det må i den sammenheng minnes om at valutaregisteret inneholder opplysninger om *alle* overføringer av betalingsmidler inn og ut av Norge og alle valutavekslinger av beløp større enn kr 5.000. Spesielt for et lite land med åpen økonomi vil et slikt register omfatte en betydelig andel av vanlige transaksjoner. Personvern hensyn kommer derved sterkt inn.

Personvern hensynene ble også trukket frem i forbindelse med høringssaken i 2003, da spørsmålet gjaldt selve *etableringen* av valutaregisteret med innsynsrett for politi, skatteetat, toll- og avgiftsetat, Rikstrykdeverket og Kredittilsynet. Blant annet påpekte Datatilsynet at *"ettersom betalingsmottaker også skal registreres, vil registeret inneholde opplysninger som kan knyttes til kjøp av apotekvarer, legebesøk og sykehusopphold. Dette er registreringer som enkeltvis ikke nødvendigvis vil anses som sensitive, men samlet over flere år er det lite tvilsomt at det vil kunne si noe om mange av de registrertes helseforhold."*

De to foreningene finner samtidig grunn til å minne om at valutaregisteret inneholder detaljinformasjon som ikke er knyttet til, eller kan begrunnes med, internasjonale forpliktelser. Etter det vi er kjent med er Norge det eneste land som har et valutaregister av denne typen. Etter vår vurdering vil en innen EU heller ikke kunne etablere et slikt register, uten å komme i motstrid med EU-forordning 2560/2001 Om betalinger på tvers av landegrensene i euro. Dette bør tas i betraktning ved vurderingen av FATFs uttalelser om Norge. Spesielt har vi vanskelig for å forstå hvordan FATF kan oppfatte Norge som mer restriktivt enn andre land med hensyn til politiets adgang til informasjon om valutatransaksjoner, eller at Norge skulle være i utakt med sine internasjonale forpliktelser på dette området.

Muligens kan FATFs uttalelse bygge på feil oppfatning av hvilken informasjon som ligger i valutaregisteret. Valutaregisteret er overhodet ikke nevnt i evalueringsrapporten pkt 285 (s 91 – 92). Registeret omtales bare under pkt 286 – 292 (s 92 – 93), i forbindelse med Special Recommendation IX. Der beskrives registeret som et register over meldinger om inn- og utførsel av norske og utenlandske sedler ("incoming and outgoing cross-border transportation of cash") på minst NOK 25.000. Som kjent er valutaregisteret radikalt mer omfattende enn dette. Det er mulig at FATF har vært klar over dette, men de har i så fall ikke fått det med i rapporten. Vi ber departementet se nærmere på presentasjonen av disse forhold i den videre lovsaken.

Vi vil også minne om at FATF's fokus er tiltak mot hvitvasking og finansiering av terrorisme. Det er derfor ikke unaturlig at rapporten ikke tar opp avveininger mot andre hensyn, spesielt personvernet. Vi savner en vurdering av slike hensyn i departementets høringsbrev.

FNH og Sparebankforeningen mener at en eventuell utvidelse av politiets tilgang til valutaregisteret krever en mer inngående vurdering, spesielt av personvernkonsekvensene. En

utvidet tilgang bør uansett begrenses i forhold til departementets forslag. Det mest nærliggende er at utvidelsen begrenses til hvitvaskingsenheten i ØKOKRIM, som antydnet av FATF. Dette bør etter vårt syn imøtekomme de behov slik som er beskrevet av departementet, samtidig som man vil begrense de personvernmessige betenkeligheter betraktelig.

Med vennlig hilsen

Finansnæringens Hovedorganisasjon

Arne Skauge
Adm. direktør

Sparebankforeningen i Norge

Arne Hyttnes
Adm. direktør